Η ακρόαση για το Tik Tok στόχο είχε να υποκινήσει έναν Ψυχρό Πόλεμο με την Κίνα, όχι να αντιμετωπίσει τα θέματα της Ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων.

Ενώ οι Αμερικάνοι νομοθέτες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου εκφράζοντας ανησυχίες περί ιδιωτικότητας για την Κίνα και το Tik Tok- την ίδια στιγμή εταιρείες κοινωνικών δικτύων με έδρα τις ΗΠΑ σαρώνουν χωρίς καμία λογοδοσία όσα περισσότερα δεδομένα μπορούν.

Μέλη του Κογκρέσου καταφέρονται ενάντια στη διαδικτυακή «βλάβη», ένα νευρικό ανώτατο στέλεχος εταιρείας πληροφορικής υπερασπίζεται τις πολιτικές της εταιρείας του, ενώ απροκάλυπτες απειλές εξαπολύονται αναφορικά με επερχόμενες ρυθμιστικές αλλαγές. Αν είχες συντονιστεί στο C-SPAN την περασμένη Πέμπτη, δε θα σε αδικούσε κανείς αν σκεφτόσουν ότι παρακολουθείς μια επανάληψη των ακροάσεων που έγιναν πριν το 2022, όταν οι δημοκρατικοί χρησιμοποιούσαν τον έλεγχο που έχουν στο Κογκρέσο, για να σύρουν ενώπιον τους το προσωπικό του Facebook και να το κατσαδιάσουν. Σχεδόν, αλλά όχι ακριβώς.

Αντίθετα, αυτή η συγκεκριμένη ακρόαση –ακρόαση η οποία πραγματοποιήθηκε από μια βουλή των αντιπροσώπων ελεγχόμενη από τους Ρεπουμπλικάνους-, είχε αυτή τη φορά στο στόχαστρο τον CEO του Tik Tok Shou Chew. Και ως εκ του αποτελέσματος, συζητιέται στους διαδρόμους της εξουσίας στα σοβαρά το ενδεχόμενο απαγόρευσης του Tik Tok στις ΗΠΑ.

Με διάρκεια που σχεδόν ξεπέρασε τις πέντε ώρες, η ακρόαση ήταν μια σκοτεινή υπενθύμιση ότι οι νομοθέτες που με υπερβάλλοντα ζήλο θέλουν να επιβάλλουν αυστηρά μέτρα στις τεχνολογικές πλατφόρμες δεν είναι ακριβώς γνώστες της τεχνολογίας. Ο Richard Hudson και ο Chew έκαναν ένα εκτενή διάλογο όταν το μέλος του Κογκρέσου απαιτούσε να μάθει αν το «Τικ – Τοκ έχει πρόσβαση σε οικιακό δίκτυο Wifi». «Πώς καθορίζεις λοιπόν σε ποια ηλικία βρίσκονται;» Ρώτησε ο εκπρόσωπος Earl “Buddy” Carter, αφού του είχαν πει ότι όπως συμβαίνει σε αρκετές πλατφόρμες, οι χρήστες ρωτιούνται για την ηλικία τους. Στο μεταξύ, ο Crenshaw έμοιαζε να πιστεύει ότι ο Chew είναι κινέζος πολίτης, παρά το γεγονός ότι ο τελευταίος είχε αναφέρει τουλάχιστον τέσσερις φορές προηγουμένως ότι κατάγεται από και ζει στη Σιγκαπούρη.

Ήταν αναζωογονητικό να ακούει κανείς κάποιους νομοθέτες να εκφράζουν τις ανησυχίες τους σε ένα

στέλεχος μιας εταιρείας πληροφορικής για τις πολιτικές λογοκρισίας της εταιρίας του και τις συνέπειες τους, αντί να τον πιέζουν να τις ενισχύσει. Παρ όλα αυτά, αυτή η ροή ερωτήσεων δεν ήταν ο κανόνας, με τα μέλη της επιτροπής κι από τα δύο κόμματα- ακόμη και οι GOP, οι οποίοι επιδίωξαν να αναβαπτιστούν ως πολέμιοι της λογοκρισίας -(παρά το ότι με υπερβάλλοντα ζήλο επιδόθηκαν στην προώθηση των δικών τους μέτρων λογοκρισίας τα τελευταία χρόνια)- πιέζοντας τον Chew να κάνει περισσότερα για να αφαιρέσει το «δυνητικά επιβλαβές περιεχόμενο» από την πλατφόρμα, είτε την παραπληροφόρηση και ρητορική μίσους για τους Δημοκρατικούς ή την προώθηση των ναρκωτικών για τους Ρεπουμπλικάνους.

Αλλά δεδομένου ότι είμαστε στο 2023, αυτό ήταν περισσότερο μία δημόσια εκδήλωση εχθρότητας προς την Κίνα, με μέλη της επιτροπής να χρησιμοποιούν την ακρόαση για να εκφράσουν χωρίς όριο ανησυχίες για τις επικίνδυνες συνέπειες του ρόλου του TikTok ως μέσου ενημέρωσης και της συγκέντρωσης δεδομένων των χρηστών λόγω της σχέση του με το Πεκίνο.

«Αυτοί είναι 150 εκατομμύρια Αμερικανοί, για τους οποίους (το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας) μπορεί να συλλέξει ευαίσθητες πληροφορίες και να ελέγξει αυτό που τελικά, βλέπουμε, ακούμε και πιστεύουμε», προειδοποίησε η αντιπρόσωπος Cathy McMorris Rodgers, επικεφαλής της Επιτροπής Ενέργειας και Εμπορίου.

«Το Tik Tok έχει λειτουργήσει σαν ένα πρόγραμμα μαζικών παρακολουθήσεων συγκεντρώνοντας τεράστιες ποσότητες προσωπικών δεδομένων από περισσότερους από ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους σε όλον τον κόσμο», είπε ο Hudson. «Μηχανικοί από την Κίνα έχουν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα δεκατριαχρονων στις ΗΠΑ» είπε με αγωνία η αντιπρόσωπος Lisa Blunt Rochester, ενώ η αντιπρόσωπος Debbie Dingell έκανε λόγο για τις πολύ πραγματικές «επικίνδυνες επιπτώσεις» αυτού που συμβαίνει όταν συγκεντρώνεις δεδομένα γεωπροσδιορισμού των ανθρώπων.

Δεν έχουν άδικο. Ακόμη και ο Chew αναγνώρισε, ότι το Tik Tok, όπως και άλλες εταιρίες κοινωνικών δικτύων, σαρώνει και αποθηκεύει τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών του, και δε θα απέκλειε κατηγορηματικά την πιθανότητα συγκέντρωσης των προσωπικών δεδομένων της υγείας και του γεωπροσδιορισμού τους στο μέλλον, σε μία από τις πολλές στιγμές όπου διαχειρίστηκε τις ερωτήσεις με μεγάλη επιδεξιότητα. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως κάθε άλλη μορφή μέσων ενημέρωσης, μπορούν να είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο κοινωνικού ελέγχου. Και υπάρχουν νόμιμες και βάσιμες ανησυχίες αναφορικά με το Tik Tok για τον βαθμό στον οποίο μπορεί να επηρεάζεται από την Κινεζική κυβέρνηση.

Παρα τα όλα όσα, η υπερβολή που είναι σε εξέλιξη στην Ουάσιγκτον σχετικά με αυτό το ζήτημα, είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί στα σοβαρά για μια σειρά από λόγους. Είναι αλήθεια ότι δε μπορούμε να είμαστε υπεραισιόδοξοι αναφορικά με το υψηλό επίπεδο επιρροής μιας κυβέρνησης σε μία παγκόσμια πλατφόρμα τεχνολογίας ή τις επιπτώσεις επιτήρησης που έχει ως αποτέλεσμα η λειτουργία της. Αλλά αυτό το ίδιο επιχείρημα μπορεί κανείς να το διατυπώσει και για τις ΗΠΑ και τις διάφορες εταιρίες τεχνολογίας-Google, Facebook, Twitter, για να αναφέρουμε μερικές- που έχουν την

έδρα τους εκεί.

Ενώ οι αναφορές που προκύπτουν από τους λεγόμενους «Φάκελους του Twitter (Twitter Files)» και οι πρόσφατες αποκαλύψεις έχουν δείξει, ότι η κυβέρνηση των ΗΠΑ διατηρεί μια σοκαριστικά στενή σχέση με, και ισχυρή επιρροή πάνω σε, τέτοιες πλατφόρμες τεχνολογίες, καθοδηγώντας ή ακόμη και διαμορφώνοντας τις πολιτικές για τη λογοκρισία, μέχρι του σημείου να ορίζουν ποιο περιεχόμενο και ποιοι λογαριασμοί μπορεί να λογοκρίνονται. Αυτό δεν είναι τελείως νέο: μεταξύ των αποκαλύψεων που έφεραν στη δημοσιότητα τα έγγραφα του Edward Snowden, ήταν ότι η Ουάσιγκτον χρησιμοποιεί τα κοινωνικά δίκτυα για να προωθήσει αυτό που η ίδια Επιτροπή Εθνικής Ασφάλειας (National Security Agency/NSA) έχει ονομάσει «προπαγάνδα» και «εξαπάτηση». Αρκετές πρόσφατες, σημαντικές μελέτες έχουν δείξει ότι τα bots που προωθούν μηνύματα που συνδέονται με την αμερικανική κυβέρνηση, ήταν απείρως πιο ενεργά από εκείνα των αντιπάλων των ΗΠΑ, ακόμη κι αν δεν ακούμε για αυτά συχνά.

Και όταν το ζήτημα έρχεται στους ανθρώπους, των οποίων τα προσωπικά δεδομένα διαρρέουν, αυτό που κάποτε η *Washington Post* ονόμασε "Top Secret America" είναι μια πολύ πιο σκανδαλώδης και εξοργιστική υπόθεση παραβίασης. Η διαρροή Snowden, εξάλλου, αποκάλυψε ότι μέσω των υποκλοπών των υποθαλάσσιων δικτύων ίντερνετ και με διάφορα άλλα μέσα, οι κυβερνήσεις του δικτύου των Five Eyes συγκεντρώνουν και μπορούν να έχουν πρόσβαση «σχεδόν σε ο,τιδήποτε κάνει κάποιος στο ίντερνετ». Ούτε αυτό είναι ακριβώς νέο όμως: αυτές οι εταιρίες πληροφορικής εδώ και χρόνια ονομάζονται «διαμεσολαβητές επιτήρησης» εξαιτίας της διαθεσιμότητας τους να γίνουν συνεργοί στα αιτήματα κυβερνήσεων για προσωπικά δεδομένα, με την κυβέρνηση των ΗΠΑ να μην είναι η τελευταία ανάμεσα τους. Η κυβέρνηση συγκεντρώνει τόσα στοιχεία για τους δικούς της πολίτες και τους πολίτες του υπόλοιπου κόσμου, που ακόμη και οι εργαζόμενοι της Επιτροπής Εθνικής Ασφάλειας έχουν διαμαρτυρηθεί ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να τα αξιολογήσουν και να εντοπίσουν τις όποιες πραγματικές απειλές.

Αλλά για τους Αμερικάνους που επρόκειτο να παρακολουθήσουν την ακρόαση της Πέμπτης και να μείνουν με την αίσθηση φόβου για την απειλή που θέτει η Κίνα στην προσωπική τους ασφάλεια, αξίζει να θυμηθούμε κάτι πολύ πιο σημαντικό σε αυτό το σημείο: ότι σχεδόν παντού οι άνθρωποι έχουν πολλά περισσότερα να φοβηθούν από την κατασκοπεία που κάνουν οι δικές τους κυβερνήσεις και επιχειρήσεις παρά από την επιτήρηση που ξένοι αντίπαλου επιδιώκουν να κάνουν, όσο δυσάρεστες αυτές οι άλλες κυβερνήσεις μπορεί να είναι.

Ας πούμε ότι είσαι κάποιος που συμμετέχει σε αντικατασταλτικές διαδηλώσεις στην Ατλάντα, όπου δεκάδες τέτοιοι σήμερα διώκονται ως τρομοκράτες από την πολιτειακή κυβέρνηση της Τζόρτζια. Είναι το Tik Tok η μεγαλύτερη σου ανησυχία ή μήπως είναι η ολοένα και μεγαλύτερη επέκταση του μετά την 11η Σεπτεμβρίου κράτους εθνικής ασφάλειας, το οποίο έχει επανειλημμένως επιτηρήσει και παρενοχλήσει ένα πλήθος κριτικών της κυβέρνησης και το οποίο διαρκώς συγκεντρώνει στοιχεία για εσένα; Παρομοίως, αν είσαι ένας μετανάστης χωρίς χαρτιά, το τι κάνει το Department of Homeland Security με το τεράστιο εύρος προσωπικών πληροφοριών που συγκεντρώνει ήσυχα από εμπορικούς

αντιπροσώπους- συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του γεωπροσδιορισμού για τα οποία εύλογα εκφράστηκαν ανησυχίες- θα σε ανησυχήσει πολύ περισσότερο από το τι μπορεί να κάνει ή να μην κάνει το Πεκίνο με τα ίδια δεδομένα.

Ή αν αντιστρέψουμε αυτή τη σκέψη. Μπορεί κανείς να πει με σιγουριά ότι ο μέσος κινέζος πολίτης απειλείται περισσότερο από την υπερατλαντική συγκέντρωση δεδομένων- μία από τις δικαιολογίες που έχει χρησιμοποιήσει η κινεζική κυβέρνηση για την καταστολή που κάνει στο ίντερνετ- από εκείνες προέρχονται από τη δική τους κυβέρνηση, η οποία χρησιμοποιεί την επιτήρηση για να καταπνίξει βίαια τη διαφωνία και να ελέγξει τον πληθυσμό της; Η αν ο Βλαντιμίρ Πούτιν είπε στον ρωσικό λαό ότι πρέπει να ανησυχούν περισσότερο για τις εταιρίες πληροφορικής με έδρα τις ΗΠΑ που συγκεντρώνουν τις προσωπικές τους πληροφορίες, την ίδια στιγμή που η δική του κυβέρνηση παρακολουθούσε τους επικριτές της και εντόπιζε και συνελάμβανε διαφωνούντες; Σαφώς και όχι.

Αλλά σε κάθε περίπτωση, αξίζει να σημειωθεί ότι ένας αποκλεισμός του TikTok, μπορεί να μην έχει και τόση σημασία, καθώς στον αποκεντρωμένο και εμποτισμένο με δεδομένα κόσμο μας, η κινεζική κυβέρνηση έχει ένα εκατομμύριο τρόπους για να έχει στα χέρια της τις προσωπικές σου πληροφορίες, αν την ενδιαφέρει κάτι τέτοιο.

Όπως πρόσφατα υποστήριξε ο Πάρις Μαρξ, όλο αυτό το θέμα γίνεται στην πραγματικότητα για υποκινηθεί σταδιακά ένας τελείως αχρείαστος νέος ψυχρός πόλεμος, τον οποίο όπως φαίνεται οι αξιωματούχοι των ΗΠΑ επιθυμούν διακαώς, δημιουργώντας ένα κλίμα στο οποίο οι νομοθέτες θέλουν να δείξουν «τον βαθμό στον οποίο οι δυτικές κυβερνήσεις είναι διατεθειμένες να οδηγήσουν σε ρήξη μεταξύ των ίδιων και της Κίνας αντί να κάνουν οποιαδήποτε διαφορά σχετικά με την ασφάλεια ή την ιδιωτικότητα».

Εξάλλου, είναι πολύ πιο εύκολο να στρέψεις το δάχτυλο στις ενδεχόμενες παρατυπίες ενός ξένου κακού τύπου, από το να κάνεις τη δουλειά να θέτεις υπόλογη τη δική σου κυβέρνηση- ειδικά, αν θα προτιμούσες οι περισσότεροι αμερικάνοι να μη σκέφτονται για το τεράστιο καθεστώς επιτήρησης στο οποίο ζουν ή την καταστολή που αυτό επιτρέπει.

Όπως και με όλα τα κοινωνικά δίκτυα, υπάρχουν εποικοδομητικές αλλαγές στην πολιτική και στους κανονισμούς που θα έπρεπε να γίνουν σε ό,τι αφορά τη λειτουργία του TikTok τόσο για να προστατευθεί η ιδιωτικότητα των χρηστών του, όσο και η ψυχική τους υγεία. Αλλά μέχρι τώρα, οι προσπάθειες των ΗΠΑ ενάντια στην πλατφόρμα μοιάζουν να είναι οι χειρότερες όλου του κόσμου: αντιδημοφιλείς, αυταρχικές και άσκοπες.

*Στο κείμενο έχουν διατηρηθεί οι υπερσύνδεσμοι που υπάρχουν στο πρωτότυπο κείμενο που δημοσιεύθηκε στο Jacobin.

Σημειώσεις

C- Span: Αμερικάνικο δορυφορικό τηλεοπτικό δίκτυο

GOP: Good Old Party_Πρόκειται για το παρατσούκλι των μελών και εκπροσώπων του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος στις ΗΠΑ.

Five Eyes: Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφορίας στο οποίο συμμετέχουν οι ΗΠΑ, η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Νέα Ζηλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Μετάφραση: Αλίκη Κοσυφολόγου